ގާނޫނުއަސާސީއަށް ގެނެސްފައިވާ ބަދަލުތަކާއި ބެހޭގޮތުން މަދަނީ ޖަމްޢިއްޔާތަކުން ގުޅިގެން ނެރޭ ނޫސް ބަޔާން

TRANSPARENCY MALDIVES
A Coalition for Integrity

#savemaldives

ASSOCIATION FOR DEMOCRACY IN THE MALDIVES

ERI
EQUAL RIGHTS INITIATIVE

ZERO WASTE MALDIVES

MLCA

HOPE for WOMEN

BeLeaf

CIVICS · CONSERVATION AND YOUTH, FOR YOUTH

ECOCARE MALDIVES

ޤާނޫނުއަސާސީއަށް ގެނެސްފައިވާ ބަދަލުތަކާ ބެހޭގޮތުން މަދަނީ ޖަމްޢިއްޔާތަކުން ގުޅިގެން ނެރޭ ނޫސް ބަޔާން

20 ނޮވެމްބަރު 2024

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުއަސާސީއަށް ގެނެސްފައިވާ އިސްލާހުތަކާމެދު މި ޖަމްޢިއްޔާތަކުން ކަންބޮޑުވުން ފާޅުކުރަމެވެ. ޤާނޫނުއަސާސީއަށް އިސްލާހު ގެނައުމަށް ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން 19 ނޮވެމްބަރު 2024 ގައި ފާސްކޮށް، 20 ނޮވެމްބަރު 2024 ގައި ރައީސް ތަސްދީގުކުރުމުން މިޖަމްޢިއްޔާތަކުން ހަރުކަށި އިޢުތިރާޒުން ކުށްވެރިކުރަމެވެ. މިގޮތުން، ޤާނޫނުއަސާސީ އިސްލާހުކުރުމުގައި އެއްވެސް ހާމަކަމެއްނެތި އަވަސް އަރުވާލުމާއި، ގަޑިހަމައަށް ގެންގުޅެންޖެހޭ އިޖުރާއަތުތަކާއި، އުސޫލުތަކަށް ނުބެލުމާއި، އަސާސީ ޙައްޤުތަކާ ހަމަތައް ހަނިކުރުމަށް ބާރުއެޅޭ ފަދަ ގޮތަކަށް ކުރުކޮށް މަސައްކަތްކޮށްދޭތެރޭގައި މިޖަމްޢިއްޔާތަކުން ދެކެމެވެ. އަދި ޤާނޫނުއަސާސީގެ 4 ވަނަ މާއްދާގައި، ދިވެހި ދައުލަތުގެ އޮންނަނީ ބާރުތައް ލިބިގެން އަންނަނީ ރައްޔިތުންގެ ކިބައިން ކަމަށާއި އަދި މި ބާރުތައް ދެމިއޮންނާނީ ރައްޔިތުންގެ ކިބައިގައިކަމަށް ބުނާ މާއްދާއާއި ހިލާފުވާކަމަށް ކަމުގައި ދެކެމެވެ.

ޤާނޫނުއަސާސީއަށް އިސްލާހުގެނައުމަށް ހުށަހެޅުނު ބިލު މަޖިލީހަށް ބަލައިގަތް، ފާސްކޮށް، ތަސްދީގުކުރުމަށް ފާއިތުވި މުއްދަތަކީ މިފަދަ އިސްލާހަކަށް ބޭނުންވާ މުއްދަތަކަށްވުރެ ރައްޔިތުންނަށް ގަބޫލުކުރެވޭ ދިގުމުއްދަތެއް ނުވާކަމެވެ. ބިލަށް ޖަވާބުދާރީ ނަޒަރުސާނީ ގޮތުގައި ބިލު ހުށަހަޅައި، އެކަމާ ދުވަސް ބިލު ކޮމިޓީއަށް ފޮނުވުމާއި، ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ކޮމިޓީގެ ކޮންސަލްޓޭޝަން ބިލު ދިރާސާކުރުމާއި، ބިލާއި ގުޅޭ ބަދަލުތައް ކުރުމާއި ކޮންސިޑަރޭޝަން ބިލު ދިރާސާކުރުމަށް ދެވުނު މުއްދަތު ވަރަށް ކުރުކަމެވެ. ޤާނޫނު އަސާސީއަށް ގެނެވޭ ބަދަލުތައް އިސްލާހުގެ ބޮޑު ދައުރުގައި، ރައްޔިތުންގެ އަޑު އަހާ އަސާސީ ޙައްޤުތަކާ ގުޅޭ ސަބަބުން އަސާސީ ބަދަލުތަކުގެ ފުރުސަތު އާންމު އިސްލާހެވެ. ދިރާސާކުރަން އިސްލާހުތަކަކީ މި ސަބަބުން ހުރިހާ ރައްޔިތުންނަށް އަސާސީ ބަދަލުތަކުގެ އިސްލާހުތަކަށް ފުރުސަތު ހިނގާފަ ކަނޑައެޅޭ އަސާސީ ކަމަކަށް ވާއިރު، މިއިސްލާހުތަކާ ފުރިހަމައަށް މަޝްވަރާ ބޭނުންކުރެވުނުގޮތުގެ ފުރުސަތު ނުލިބުމަށް މަދަނީ ޖަމްޢިއްޔާތަކާއި ރައްޔިތުންނާ މަޝްވަރާކުރުމުގެ ފުރުސަތު ނުދިނުމާއި ބާރުތައް ގެނައުމުން ދިރާސާކުރާ ކޮމިޓީތަކުން ނުކުރެވުމުން ކުރިމަތިވި ކަމަކަށް ވާއިރު، ރައްޔިތުންނަށް މަޝްވަރާ ކުރުމަށް ބޭނުންވާ ބަދަލުތަކަށް ދިރާސާ ނުކުރެވޭ މަދަނީ ޖަމްޢިއްޔާތަކާއި ރައްޔިތުންނާ ދިރާސާކުރި ފިކުރުތަކާ ތަޤުރީރު ނުކުރުމަށް ބާރުއެޅުމަކީ ގޮތްތަކުގެ ހުރިހާ ބަދަލުތަކުން ހުށަހަޅަކުރެވޭ ފިޔަވަޅެއް ކަމުގައި ފާހަގަކުރަމެވެ.

ޤާނޫނުއަސާސީގެ 133 ވަނަ މާއްދާގެ (ބ) ގައިވާގޮތުން ބަންޑާރަނައިބުގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކާއި ދެކޮޅަށް ޤާނޫނުގެ ލިޔުމަށް ނަގަހައްޓައި، ހިމާޔަތްކުރުމުގެ ބާރު އަދާކުރުމަށް ރައްޔިތުންގެ ސަލާމަތީ، ރައްޔިތުންގެ މަންފާއަށް، އާންމު މަޞްލަޙަތަށް ދިފާޢުކުރުމަށް ބަންޑާރަނައިބު މަސްއޫލިއްޔަތެއް ކަމަށްވާ ބައެއް ޤާނޫނުތައް ކަނޑައަޅައެވެ. އެއްކަލަޝް މިފަދަ ފުރިހަމަ އިސްލާހުތަކާ ގުޅިގެން ރައްޔިތުންގެ ހިޔާލު ކަނޑައަޅާކަމުގައި ބަންޑާރަނައިބުގެ ފަރާތުން ޤާނޫނީ ލަފާ ދޭ މަސައްކަތްކުރުމަކީ ނަގަހައްޓައި ކަމަށް ޖާގަދިނުމަށް ތަރުތީބު ނިޒާމަކީ ކަނޑައަޅައިފައިވާ ކަންކަން ކާމިޔާބު ކަމަކަށް ކަމުގެ ބައިވެރިވުމެވެ. އަދި މިއީ ސަރުކާރުގެ ޖަވާބުދާރީ ފަރާތް ކަނޑައަޅާ ގާނޫނީ އިސްލާހުތަކުގައި ހިތްހަމަޖެހޭ ފުރުސަތު ނުދިނުމަށް ކަންބޮޑުވުން އުފުލައެވެ.

ގައުމީ ތަރައްޤީގެ ސިޔާސަތުތަކުގައި ފުރުޞަތު އުފެއްދުމުގެ ބަދަލު، ހަމައެކަނި ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ލިބޭ ގޮތަށް މާއްދާއެއް އިތުރުކޮށް، 115 ވަނަ މާއްދާ (ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ލިބޭ ބާރުތަކާއި މަސްއޫލިއްޔަތުތައް) އަށް ގެނެވުނު އިސްލާހުވެސް މި ޖަމްޢިއްޔާތަކުން ނުހަނު ކަންބޮޑުވާ ކަމެކެވެ. އިދާރީ ދާއިރާތައް ބަދަލުކުރަން އުސޫލުން ހިންގުމުގެ ގާނޫނުގެ 13 ވަނަ އިސްލާހު ތަސްދީގުކުރުމުގެ ކުރިން، ތަރައްޤީގެ ފުރުޞަތު އުފެއްދުމުގެ ކައުންސިލުތަކުގެ ދައުރު ދުވަހުން ކުޑަކުރެވިފައިވާތީ، ލާމަރުކަޒީ އުސޫލުން ގިނަ ރައްޔިތުންގެ ބައިވެރިވުމާއި މަޝްވަރާއާއި އެކު ތަރައްޤީގެ ކަންކަން ނިންމުމުގެ ބާރު ގެއްލިގެނެވެ. ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ އެކަނި ގައުމީ ތަރައްޤީގެ ސިޔާސަތުތަކުގައި ފުރުޞަތު އުފެއްދުމުގެ ފުރިހަމަ ބާރު ދިނުމަކީ ދިރިއުޅުމުގެ އުސޫލުތަކުން ބާރުއަޅާ ބާރުތަކުގެ ވަކި ކުރުމުގެ އުސޫލުތަކާއި ބެހެއްޓި އަދި ރާއްޖޭގެ ދިރިއުޅުމުގެ ތަރައްޤީ އަދި ދަރުމަ ދެމެހެއްޓުމުގައި މުހިއްމު ދައުރެއް އަދާކުރާ ލާމަރުކަޒީ ނިޒާމުގެ ބައިބައިކުރެވޭ ގާނޫނީ އެކި ސަރުކާރުތަކުން ކުރިއަށްދާ މުހިއްމު މަސްއޫލިއްޔަތު ދުރުކޮށް ދިއުން ކަމުގައި މިޖަމްޢިއްޔާތަކުން ދެކެމެވެ.

މިއަދު ޕާސްކުރެވުނު އިސްލާހުތަކުގެ ތެރެއިން މިޖަމްޢިއްޔާތަކުން ވަކިން ކަންބޮޑުވާ އެއް އިސްލާހަކީ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ މެންބަރަކު އިންތިޚާބުވި ސިޔާސީ ޕާޓީން އިސްތިޢުފާ ދީފިނަމަ ނުވަތަ ވަކިކޮށްފިނަމަ އެ މެންބަރެއްގެ ގޮނޑި ގެއްލޭނެ ކަމަށް 73 ވަނަ މާއްދާއަށް އިތުރުކުރުމަށް ޕާސްކުރެވުނު އިސްލާހެވެ. ހަމަ އެފަދައިން، މިހިސާބުން މެންބަރަކު ސިޔާސީ ޕާޓީއަކާ ގުޅިއްޖެނަމަ އެ މެންބަރެއްގެ ގޮނޑި ގެއްލޭނެ ކަމަށް އެ ގާނޫނުގައި ވެއެވެ. މިޖަމްޢިއްޔާތަކުގެ ސަބަބުން މަންދޫބުން އިހްތިޖާޖުކުރުމުގެ މައިގަނޑު ޗެކްއެންޑްބެލެންސް އުސޫލަށް އުނިކަން އަރުވައި އެކު، ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ މެންބަރުންގެ ސިޔާސީ މިނިވަންކަމަށް ހުރަސް އެޅިގެންދެއެވެ. ސިޔާސީ ޕާޓީތަކަށް މެންބަރުން ވަކިކުރުމުގެ ބާރު ދިނުމަކީ، ހަމައެކަނި ވިސްނުމުގެ ނުވަތަ އެ މެންބަރަކު އިންތިޚާބުވި ދާއިރާގެ ރަސްމީފަރާތަކަށް ބުރުލައި ނޫނީ، އެ ޕާޓީން ތާއީދުކުރާ ކަމަކަށް ވޯޓު ދޭން މެންބަރުންނަށް މަޖުބޫރުވާނެ ގޮތަށެވެ. އަދި މެންބަރުންނަކީ ...

ދިވެހިރާއްޖޭގެ އެންމެ މަތީ ގާނޫނީ ލިޔުން ކަމަށްވާ ގާނޫނު އަސާސީއަށް ބަދަލު ގެނައުމަށް ގެނޭ ކޮންމެ ބަދަލެއް ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގައި ދިރާސާކޮށް ހަމަޖެހުމާއި ގާނޫނީ އުސޫލުތަކާއި ޕްރޮސީޖަރަކަށް ގެންގޮސް ބަދަލުކޮށް ކުރުމުގައި މިޖަމްޢިއްޔާތަކުން މި ދަނޑުވެރިކަމުގައި ހަމަ އެއްގޮތަށް ގޮވާލަމެވެ. އަދި ސަރުކާރާއި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން އެކަށީގެންވާ ގޮތުގައި މަޝްވަރާކޮށް، ރައްޔިތުންގެ ބައިވެރިވުން ފުރިހަމަކޮށްދޭގޮތަށް ދަތިން ކުރުމާއި، ހަމަކަން ބޮޑު އަދި ޖަވާބުދާރީވާގޮތަށް ސަރުކާރާއި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން މަސައްކަތްކުރުމަށް ގޮވާލަމެވެ.

ގާނޫނު އަސާސީގެ މަރުޙަލާއާއި ރައްކާތެރިކުރުމުގެ ގޮތުން އެކުލަވާލެވިފައިވާ ބާރުން ގާނޫނު އަސާސީގެ އިޖުރާއަތުތަކާއި ...

ރައްޔިތުންގެ ...

---ނިމުނީ---

1. ޖަރނަލިސްޓުން ކޮލިޖީވްސް (ޖީ.އެމް)
2. ސަވެފް ކޮލިޖީވްސް
3. އެސޯސިއޭޝަން ފޮރ ޑިމޮކްރަސީ އިން ދަ ކޮލްޖީވްސް (އޭ.ޑީ.އެމް)
4. އޮށިވަ
5. ދިވެހި ރައިޓް ހިއުމަންރައިޓްސް (އީ.އާރު.އަހި)
6. ޖީޓާ ވޮލަންޓިއަރ ކޮލިޖީވްސް
7. ކޮލިޖީވްސް ޓްރަސްޓް ކައުންސިލް އެސޯސިއޭޝަން (އެމް.އެލް.ސީ.އޭ)
8. ރޮބީ ކޯ މިލަން
9. ބޮޓަނިކަލް ތިމާވެށި
10. ބިއީލް ކޮލިޖީވްސް
11. އިކޮނޮމިކް ކޮލިޖީވްސް